

**Програми творчих конкурсів для абітурієнтів
спеціальності
026 «Сценічне мистецтво»**

**спеціалізація «Актор драматичного театру»,
спеціалізація «Актор лялькового театру»**

**ПЕРША СЕСІЯ. ПРИРОДНО-ПРОФЕСІЙНІ ДАНІ
ДРУГА СЕСІЯ. СЦЕНІЧНІ ДАНІ
ДРУГА СЕСІЯ. СЦЕНІЧНІ ДАНІ АКТОРА-ЛЯЛЬКАРЯ**

Програма іспиту зі спеціальності включає в себе:

При прийомі абітурієнтів по даній освітній програмі проводяться вступні іспити творчої професійної спрямованості. Через вдало підібраний репертуар абітурієнт повинен якомога повніше розкрити свої задатки та здібності, нахили, інтереси до обраної професії.

При професійному відборі абітурієнтів розглядається відповідність акторських зовнішніх та внутрішніх даних.

До зовнішніх даних належать: фактурні дані (зріст, риси обличчя, їх виразність, відсутність фізичних вад, органічних недоліків мовного апарату й голосу); наявність слуху, почуття ритму, вокальні дані, координованість рухів та пластичність тіла.

До внутрішніх даних:

- емоційність та образність дій;
- широта світогляду й глибина мислення;
- художній смак;
- вміння діяти і орієнтуватися в запропонованих обставинах;
- швидкість і безпосередність реакції, сприйняття подій;
- наявність пам'яті;
- наявність творчої уяви, фантазії;
- розвинуті розумові здібності;
- вразливість, спостережливість;
- рухомий темперамент;
- сценічна привабливість.

Вибраним репертуаром абітурієнт повинен оволодіти напам'ять. Під час іспиту через художні твори абітурієнт повинен вміти передати свої бачення (те, про що він розповідає глядачу), своє відношення, віру, творчу активність та естетичну позицію.

Творчі іспити складаються з двох сесій.

ПЕРША СЕСІЯ. ПРИРОДНО-ПРОФЕСІЙНІ ДАНІ
спеціалізація «Актор драматичного театру»,
спеціалізація «Актор лялькового театру»

1. Байка

Байка повинна виявити здібності абітурієнта до перевтілення. Обов'язковою умовою при виборі байки повинна бути наявність досить яскравих характерів персонажів – звірів, в байці повинно бути не менше двох персонажів. Для юнаків – чоловічі персонажі, для дівчат – жіночі. Байка може бути як у віршах, так і в прозі. У байці необхідно яскраво показати образи дійових осіб з виразними повними і голосовими характеристиками.

Приклади творів:

Л. Глібов – «Лисиця і виноград», «Вовк і ягня», «Троянда і трандафель», «Вовк і кіт», «Хлопчик і тінь», «Ворона і лисиця» та інші.

П. Глазовий – «Заяче кохання», «Вовк і коза», «Заєць і вовк» та інші.

Г. Сковорода – байки у прозі.

І. Немерович – байки.

С. Воскрекасенко – байки.

А. Косматенко – байки.

І. Крилов – байки в перекладі на українську мову.

2. Вірш

Вірш повинен носити певний характер: або це лірика, героїка чи гумор (в залежності від репертуару в цілому).

Абітурієнт повинен проникнутись в ідейно-тематичний зміст, відчутти темпоритм і передати ритмо-мелодіку виконуваного твору, передати точну думку та емоційну сферу, орфоепічну і дикційну нормативність мовлення, інтонаційну різноманітність мовлення.

Приклади творів:

Поезія Т.Г. Шевченка: Русалка, Лілея, Коло гаю в чистім полі, Княжна, Титарівна, Хустина, Марія, Утоплена, Не кидай матері, Муза, Доля, Гайдамаки.

Вірші: Л. Українки, І. Франка, Л. Костенко, В. Симоненка, В. Стуса, О. Олесья, І. Драча, О. Теліги, М. Рильського.

Або будь-який твір з української або зарубіжної класики в перекладі українською мовою.

3. Уривок з прозового твору

Уривок з прозового твору повинен бути підбраний таким чином, щоб виявити своє емоційне ставлення до того, про що розповідає, передати бачення, вміння «заразити» глядача; виявити свій темперамент, вміння передати діалог (характери), авторську позицію.

Репертуар з української або зарубіжної (в українському перекладі) класичної літератури.

Приклади творів:

О. Довженко «Зачарована Десна»,

І. Франко «Захар Беркут»,

В. Симоненко «Лебеді материнства»,

М. Вороний «Євшан-зілля»,

Г. Тютюнник «Три зозулі з поклоном»,

П. Куліш «Чорна рада»,
О. Довженко «Ніч перед боєм»,
М. Вовчок «Інститутка, О.Вишня «Сом»,
І. Багряний «Тигролови».
Або будь-який інший твір на вибір.

4. Пісня

Пісня повинна бути народною, має всі необхідні якості, які дають уяву про виконавсько-драматичні здібності абітурієнта.

Іспит з сольного співу проводиться без супроводу інструмента з метою виявлення природного тембру голосу, різнобарвних його відтінків та можливих природних недоліків (носовий призвук, «горління»). При виконанні пісні абітурієнт повинен показати наявність голосових даних, чіткість дикції, дзвінкість, гучність мовного апарату.

Приклад:

«Ой, є в лісі калина», «По дорозі жук, жук», «Ой, лопнув обруч», «Ой ходила дівчина бережком», «Підкручу я чорнії вуса», «Їхав, їхав козак містом», «Якби мені сивий кінь», «Ти ж мене підманула», «Господиня гарная», «Як жінки чоловіків продавали», «Сидить Байда»

Або будь-яку іншу народну пісню.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

ПЕРША СЕСІЯ. ПРИРОДНО-ПРОФЕСІЙНІ ДАНІ спеціалізація «Актор драматичного театру», спеціалізація «Актор лялькового театру»

ОЦІНКА 200-180 (9кл.) балів ставиться – якщо абітурієнт має фактуру (фізичні дані), задовільне здоров'я, виразну та дійову без дефектів мову, розвинуту уяву та фантазію, емоційність та образність дій, широту світогляду та глибину мислення, швидкість та безпосередність реакції, рухомий темперамент, вразливість, спостережливість, хорошу пам'ять, розумові здібності, художній смак, схильність до асоціативного мислення, сценічну привабливість, артистизм, органічну природу.

ОЦІНКА 179-160 (9 кл.) балів ставиться – якщо абітурієнт при виконанні творів показує перераховані вище якості, але допустив неточність, незначну помилку, має якийсь поодинокий недолік у засобах зовнішньої виразності, у нього досить багата фантазія, але менші імітаційні здібності.

ОЦІНКА 159-130 (9 кл.) балів ставиться – якщо абітурієнт має фактуру, задовільне здоров'я, виразну та дійову без дефекту мову, розвинуту уяву, пам'ять, але не досить вразливий, емоційний, не має яскравих бачень, не вміє фантазувати, недостатнє відчуття віри в запропонованій обставині, мало сценічної правильності, артистизму, не досить органічний.

ОЦІНКА 129-100 (9 кл.) балів ставиться – якщо абітурієнт має незадовільне здоров'я, невиразну і дефектну мову, погану пам'ять, нерозвинену уяву і фантазію, неемоційний, непривабливий, несхильний до асоціативного мислення, неорганічний.

ДРУГА СЕСІЯ. СЦЕНІЧНІ ДАНІ

спеціалізація «Актор драматичного театру»

1. Монолог

Монолог з класичного драматичного твору (українська, російська та зарубіжна класика) повинен відповідати даним абітурієнта, розкривати його здібності в процесі передачі переживань героя або героїні: віру в запропоновані обставини, глибину та щирість почуттів, драматизм ситуації, вміння передати свої почуття глядачеві, «заразити» його і викликати відповідні емоції. При цьому важливими залишаються органіка (почуття правди) абітурієнта та відчуття ним своєї індивідуальності.

Приклад творів:

Для хлопців:

- Монолог Гната, І.Карпенко-Карий «Безталанна»
- Монолог Голохвастова, М.Старицький «За двома зайцями»
- Монолог Сави Чалого, І. Карпенко-Карий «Сава Чалий»
- Монолог Мартина Борулі, І. Карпенко-Карий «Мартин Боруля»
- Монолог Хлестакова, М.Гоголь «Ревізор»
- Монолог Подколесіна, М.Гоголь «Одруження»
- Монолог Жадова, М.Островський «Прибуткове місце»
- Монолог Трєплева, А.Чехов «Чайка»
- Монолог Ромео, В.Шекспір «Ромео та Джульєтта»
- Монолог Гамлета, В.Шекспір «Гамлет»
- Монолог Річарда III, В.Шекспір «Річард III»
- Монолог Труфальдіно, К.Гольдоні «Слуга двом панам»
- Монолог Теодоро, Л. де Вега «Собака на сні»

Для дівчат:

- Монолог Варки, Карпенко-Карий «Безталанна»
- Монолог Софійки, Карпенко-Карий «Безталанна»
- Монолог Катрі, М.Старицький «Не судилось»
- Монолог Оксани, М.Кропивницький «Доки сонце зійде...»
- Монолог Теклі, М.Кропивницький «Доки сонце зійде...»
- Монолог Проні, М.Старицький «За двома зайцями»
- Монолог Мавки, Л.Українка «Лісова пісня»
- Монолог Агаф'ї Тихоновни, М.Гоголь «Одруження»
- Монолог Лариси, М.Островський «Безприданниця»
- Монолог Ліпочки, М.Островський «Свої люди - поквітаємось»
- Монолог Ніни, А.Чехов «Чайка»
- Монолог Катерини, М.Островський «Гроза»
- Монолог Джульєтти, В.Шекспір «Ромео та Джульєтта»
- Монолог Діани, Л. де Вега «Собака на сні»
- Монолог Мірандоліни, К.Гольдоні «Хазяйка заїзду»
- Монолог Катарини, В. Шекспір «Приборкання норовливої»

2. Пісня

При виконанні пісні абітурієнт повинен продемонструвати наявність хороших голосових даних, чіткість дикції, дзвінкість, гучність мовного апарату.

Пісня виконується також без супроводу інструмента, але якщо абітурієнт прагне продемонструвати вокальні дані в супроводі фонограми або інструменту, то додатково йому надається така можливість з метою більш повного розкриття його творчих даних.

3. Танець

При виконанні танцю абітурієнт повинен виявити свої пластичні дані: музично-ритмічне почуття (здатність відчувати ритм та відтворювати його); гармонічність статури; вміння координувати рухи, вміння розташувати себе в просторі.

При виконанні танцю абітурієнти мають право використовувати танцювальний костюм.

Танець може бути в постановці балетмейстера, власної постановки або власна імпровізація під музику.

Додатково дівчата виконують дефіле. Для цього потрібно мати: спортивний купальник, колготки, взуття на високому підборі, волосся зібране.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДРУГА СЕСІЯ. СЦЕНІЧНІ ДАНІ спеціалізація «Актор драматичного театру»

ОЦІНКА 200-180 (9 кл.) балів ставиться – якщо абітурієнт має фактуру, виразну та дійову без дефектів мову, рухомий темперамент, глибоку емоційність та образність дій, щирість почуттів, органіку (правдивість), вразливість, схильність до асоціативного мислення, пам'ять, має вокальні дані, музичність, почуття темпераменту, пластичний, досить високий рівень культури, виділяється постійною готовністю до перевтілень та всіляких художніх метаморфоз, володіє вірною самооцінкою, має яскраву сценічну привабливість, артистизм.

ОЦІНКА 179-160 (9 кл.) балів ставиться – якщо абітурієнт показує, що він володіє всіма перерахованими вище якостями, але допустив неточність, незначну помилку, має якісь поодинокі недоліки в засобах зовнішньої виразності, у нього не досить багата фантазія і менші інтонаційні здібності.

ОЦІНКА 159-130 (9 кл.) балів ставиться – якщо абітурієнт, виконуючи завдання, проявив нерозуміння його, не володіє вірною самооцінкою, недостатньо пластичний, має не досить відповідні вокальні дані, нездатний до постійного «перетворення», має досить слабку уяву і фантазію, віру в запропоновані обставини, не завжди почуває зміну темпераменту при виконанні творів, відсутні артистизм і сценічна привабливість.

ОЦІНКА 129-100 (9 кл.) бали ставиться – якщо абітурієнт не відкриває в собі психомоторику, не має відчуття зміни темпоритму, не має слуху, вокальних даних, непластичний, неорганічний, відсутні емоційність, рухомий темперамент, сценічна привабливість та артистизм.

ДРУГА СЕСІЯ. СЦЕНІЧНІ ДАНІ АКТОРА-ЛЯЛЬКАРЯ спеціалізація «Актор лялькового театру»

1. Монолог

Монолог з казкової п'єси, який повинен відповідати даним абітурієнта, розкривати його здібності в процесі передачі переживань героя або героїні: віру в запропоновані обставини, глибину та щирість почуттів, драматизм ситуації, вміння передати свої почуття глядачеві, «заразити» його і викликати відповідні емоції. При цьому важливими залишаються органічна (почуття правди) абітурієнта та відчуття ним своєї індивідуальності.

Приклад творів:

Для хлопців:

- Монолог Гната, І.Карпенко-Карий «Безталанна»
- Монолог Голохвастова, М.Старицький «За двома зайцями»
- Монолог Сави Чалого, І. Карпенко-Карий «Сава Чалий»
- Монолог Мартина Борулі, І. Карпенко-Карий «Мартин Боруля»
- Монолог Хлестакова, М.Гоголь «Ревізор»
- Монолог Подколесіна, М.Гоголь «Одруження»
- Монолог Жадова, М.Островський «Прибуткове місце»
- Монолог Треплева, А.Чехов «Чайка»
- Монолог Ромео, В.Шекспір «Ромео та Джульєтта»
- Монолог Гамлета, В.Шекспір «Гамлет»
- Монолог Річарда III, В.Шекспір «Річард III»
- Монолог Труфальдіно, К.Гольдоні «Слуга двом панам»
- Монолог Теодоро, Л. де Вега «Собака на сіні»

Для дівчат:

- Монолог Варки, Карпенко-Карий «Безталанна»
- Монолог Софійки, Карпенко-Карий «Безталанна»
- Монолог Катрі, М.Старицький «Не судилось»
- Монолог Оксани, М.Кропивницький «Доки сонце зійде...»
- Монолог Теклі, М.Кропивницький «Доки сонце зійде...»
- Монолог Проні, М.Старицький «За двома зайцями»
- Монолог Мавки, Л.Українка «Лісова пісня»
- Монолог Агаф'ї Тихоновни, М.Гоголь «Одруження»
- Монолог Лариси, М.Островський «Безприданниця»
- Монолог Ліпочки, М.Островський «Свої люди - поквитаємось»
- Монолог Ніни, А.Чехов «Чайка»
- Монолог Катерини, М.Островський «Гроза»
- Монолог Джульєтти, В.Шекспір «Ромео та Джульєтта»
- Монолог Діани, Л. де Вега «Собака на сіні»
- Монолог Мірандоліни, К.Гольдоні «Хазяйка заїзду»
- Монолог Катарини, В. Шекспір «Приборкання норовливої»

2. Пісня

При виконанні пісні абітурієнт повинен продемонструвати наявність хороших голосових даних, чіткість дикції, дзвінкість, гучність мовного апарату.

Пісня виконується також без супроводу інструмента, але якщо абітурієнт прагне продемонструвати вокальні дані в супроводі фонограми або інструменту, то додатково йому надається така можливість з метою більш повного розкриття його творчих даних.

Заспівати знайому пісеньку в образі Мишки, Ведмедя, Вовка, Жука, якогось фантастичного персонажа (на вибір абітурієнта), можливо Лисички, Кота, тощо.

3. Танець

При виконанні танцю абітурієнт повинен виявити свої пластичні дані: музично-ритмічне почуття (здатність відчувати ритм та відтворювати його); гармонічність статури; вміння координувати рухи, вміння розташувати себе в просторі.

При виконанні танцю абітурієнти мають право використовувати танцювальний костюм.

Танець може бути в постановці балетмейстера, власної постановки або власна імпровізація під музику.

Вправи на відношення і уяву

Прочитайте байку з різним відношенням, наприклад:

- Ви прийшли додому і Вам треба дуже швидко скласти валізу, складайте уявні речі і читайте байку.
- Ви сидите в приймальні директора і чекаєте коли Вас попросять зайти, - і в цей час читаете байку з роздумами – навіщо Вас викликали.
- Ви загубились в лісі, кличте на допомогу текстом байку.
- Ви маленьке цуценя, яке шукає собі родину.

Голосова імітація

Відтворити пластику з рук якого завгодно живого створіння і за допомогою звуків оживити тварин, птахів, звірів.

Якщо абітурієнт не повністю розкрив свою акторську природу, екзаменаційна комісія може надати додаткове завдання – етюди, щоб почути можливості голосових та пластичних даних. Якщо абітурієнт в попередніх показах яскраво продемонстрував свої здібності, то питання по голосовій імітації та етюдую можуть не виникнути.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ДРУГА СЕСІЯ. СЦЕНІЧНІ ДАНІ АКТОРА-ЛЯЛЬКАРЯ
спеціалізація «Актор лялькового театру»

ОЦІНКА 200-180 (9 кл.) балів ставиться – якщо абітурієнт має яскраву сценічну привабливість, артистизм, виразну та дійову без дефектів мову, рухомий темперамент, глибоку емоційність та образність дій, щирість почуттів, органіку (правдивість), вразливість, схильність до асоціативного мислення, пам'ять, має вокальні дані, музичність, почуття темпераменту, пластичний, досить високий рівень культури, виділяється постійною готовністю до перевтілень та всіляких художніх метаморфоз, володіє вірною самооцінкою.

ОЦІНКА 179-160 (9 кл.) балів ставиться – якщо абітурієнт показує, що він володіє всіма перерахованими вище якостями, але допустив неточність, незначну помилку, має якісь поодинокі недоліки в засобах зовнішньої виразності, у нього не досить багата фантазія і менші інтонаційні здібності.

ОЦІНКА 159-139 (9 кл.) балів ставиться – якщо абітурієнт, виконуючи завдання, проявив нерозуміння його, не володіє вірною самооцінкою, недостатньо пластичний, має не досить відповідні вокальні дані, нездатний до постійного «перетворення», має досить слабку уяву і фантазію, віру в запропоновані обставини, не завжди відчуває зміну темпераменту при виконанні творів, відсутні артистизм і сценічна привабливість.

ОЦІНКА 129-100 (9 кл.) бали ставиться – якщо абітурієнт не відкриває в собі психомоторику, не має відчуття зміни темпоритму, не має слуху, вокальних даних, непластичний, неорганічний, відсутні емоційність, рухомий темперамент, сценічна привабливість та артистизм.